



Vlaams Ministerie  
van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**  
Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

## Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Dendermonde

### Hoofdstructuur BaO

|             |                                               |                                                                      |
|-------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
|             | Instellingsnummer                             | 106153                                                               |
|             | Instelling                                    | Gemeentelijke Basisschool                                            |
| directeur   |                                               | Paul BECKERS                                                         |
| adres       |                                               | Denderbellestraat 2_A<br>9200 DENDERMONDE                            |
| telefoon    |                                               | 052-21.46.03                                                         |
| fax         |                                               | 052-22.49.63                                                         |
| e-mail      |                                               | gemeenteschool.boonwijk@dendermonde.be                               |
| website/URL |                                               | www.gemeentescholendendermonde.be                                    |
|             | Bestuur van de instelling                     | 975987 Gemeentebestuur van<br>Dendermonde te DENDERMONDE             |
| adres       |                                               | Franz Courtensstraat 11 - 9200<br>DENDERMONDE                        |
|             | Scholengemeenschap                            | 119966 - Dendermondse gemeentescholen<br>te BAASRODE                 |
| adres       |                                               | Molenberg 9 - 9200 BAASRODE<br>114421 - CLB vh GO Schelde - Dender - |
|             | CLB                                           | Durme te DENDERMONDE                                                 |
| adres       |                                               | Grote Markt 25 - 9200 DENDERMONDE                                    |
|             | Dagen van het doorlichtingsbezoek             | 15/11/2010,16/11/2010,17/11/2010,<br>18/11/2010,19/11/2010           |
|             | Einddatum van het doorlichtingsbezoek         | 19/11/2010                                                           |
|             | Datum bespreking verslag met de<br>instelling | 9/12/2010                                                            |

### Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Guy De Roover

Teamleden Hilde De Vleeschouwer

Deskundige(n) behorend tot de nihil  
administratie

Externe deskundige(n) nihil

## INHOUDSOPGAVE

|                                                          |                                            |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| INLEIDING .....                                          | 4                                          |
| 1. SAMENVATTING .....                                    | 6                                          |
| 2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING .....                       | 8                                          |
| 2.1 Leergebieden in de focus .....                       | 8                                          |
| 2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus .....   | 8                                          |
| 3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL .....                         | 8                                          |
| 4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN? ..... | 9                                          |
| 4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands .....                   | 9                                          |
| 4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie .....             | 9                                          |
| 4.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming .....             | 10                                         |
| 4.4 Lager onderwijs: Nederlands .....                    | 11                                         |
| 4.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie .....              | 12                                         |
| 4.6 Lager onderwijs: muzische vorming .....              | 13                                         |
| 4.7 Lager onderwijs: leren leren .....                   | 14                                         |
| 4.8 Lager onderwijs: sociale vaardigheden .....          | 15                                         |
| 5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....           | 16                                         |
| 5.1 Personeelsbeheer .....                               | 16                                         |
| 5.2 Professionalisering .....                            | 16                                         |
| 5.3 Materieel beleid .....                               | 17                                         |
| 5.4 Welzijn .....                                        | 17                                         |
| 5.5 Curriculum .....                                     | 17                                         |
| 5.6 Begeleiding .....                                    | 17                                         |
| 5.7 Evaluatie .....                                      | <b>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</b> |
| 6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....                   | 18                                         |
| 7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....               | 20                                         |
| 7.1 Wat doet de school goed? .....                       | 20                                         |
| 7.2 Wat kan de school verbeteren? .....                  | 21                                         |
| 7.3 Wat moet de school verbeteren? .....                 | 21                                         |
| 8. ADVIES .....                                          | 22                                         |
| 9. REGELING VOOR HET VERVOLG .....                       | 23                                         |

## INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling<sup>1</sup> door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

---

<sup>1</sup> Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

## 1. SAMENVATTING

Deze samenvatting beschrijft eerst in welke mate de school de tekorten voor muzische vorming en wereldoriëntatie van de vorige doorlichting (schooljaar 2007-2008) al heeft weggewerkt. Zoals oorspronkelijk bepaald moesten deze tekorten helemaal weggewerkt zijn tegen 1 september 2010.

De school kan voor muzische vorming momenteel nog onvoldoende aantonen dat het tekort is weggewerkt. Onduidelijkheid over de te volgen richting en interne weerstanden remden het aanvankelijke verbetertraject af. Verschillende initiatieven wijzen echter op een inhaalbeweging. Het beleid doet een beroep op de ondersteuning vanuit de pedagogische begeleidingsdienst. De meeste leerkrachten beseffen dat verdere intense inspanningen nodig zijn. De positieve evolutie en de huidige aanpakstrategie doen het inspectieteam besluiten dat de school voor dit leergebied kan waarborgen dat binnen een relatief korte termijn dit tekort zal weggewerkt zijn. Het 'onvoldoende' voor muzische vorming wordt daarom in beide afdelingen niet als een tekort weerhouden in het uiteindelijke advies.

In de lagere afdeling zette het team naar aanleiding van het tekort voor wereldoriëntatie een begeleidingstraject uit voor het implementeren van het leerplan. De leerkrachten vertrouwen voornamelijk op een onderwijsleerpakket om de verticale samenhang en continuïteit te bewaken. De school inventariseert recent voor sommige domeinen de leerplandoelen die aan bod komen. Het werkelijkheidsgehalte van de activiteiten scoort goed. De bijzondere aandacht voor onder meer milieueducatie en actualiteit betekent een meerwaarde. De meeste leerkrachten gebruiken de tijd- en ruimtekaders doorgaans functioneel. De rapportering over de evaluaties is echter nog weinig doelgericht.

De geleverde inspanningen en de gewijzigde aanpak op de klasvloer doen het inspectieteam besluiten dat het tekort voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling in voldoende mate is weggewerkt. Gerichtte druk en opvolging blijven noodzakelijk om het verbetertraject af te ronden.

De leerkrachten van de kleuterafdeling slagen er nog steeds niet in om vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid een degelijk verbetertraject voor het tekort van wereldoriëntatie uit te werken en te realiseren.

De prille initiatieven en afspraken om een door iedereen gedragen bewakingssysteem op gang te brengen, stuiten op weerstand of worden door sommige teamleden onvoldoende opgevolgd. In de uitvoeringsfase vallen evenzeer breuklijnen op. De grote didactische vrijheid van de leerkrachten leidt enerzijds tot waardevolle initiatieven met een meerwaarde voor de eigen klaspraktijk maar anderzijds tot een gebrek aan een coherente aanpak op afdelingsniveau.

Door het ontbreken van zowel een krachtadig algemeen beleid als een gezamenlijke doelgerichtheid zijn er te weinig garanties om te stellen dat het tekort voor wereldoriëntatie in de kleuterafdeling is weggewerkt. Dit tekort vormt tevens de aanleiding tot een ongunstig advies voor deze afdeling.

Outputgegevens voor het leergebied Nederlands tonen aan dat de school voldoende inspanningen levert om voor haar kleuters de ontwikkelingsdoelen na te streven.

De mate waarin de kleuters kansen krijgen tot ontlukende geletterdheid is sterk leerkrachtafhankelijk. Door een gebrekkige gezamenlijke doelgerichtheid ontstaan ook hier breuklijnen in sommige leerprocessen.

In de lagere afdeling voldoet het onderwijs voor het leergebied Nederlands aan de maatschappelijke verwachtingen. Zowel het aanbod, de lesactiviteiten als de extra zorginitiatieven zijn gericht op het verwerven van de leerplandoelen. De leerkrachten vertrouwen op een onderwijsleerpakket om de continuïteit en de graduele opbouw te garanderen. De evaluatie is voldoende kwaliteitsvol en de resultaten van de leerlingen

geven een aanvaardbaar beeld. Sommige initiatieven zoals de organisatie van een voorleesweek betekenen een meerwaarde voor de taalontwikkeling van de leerlingen.

Het team van de lagere afdeling kan nog niet aantonen dat het op een schooleigen en planmatige wijze werk maakt van het nastreven van de eindtermen voor 'leren leren'. Het ontbreekt vooral aan een verticale samenhang over de klasgroepen heen. Sommige geplande acties uit het GOK-beleidsplan verwateren of verlopen te weinig gecoördineerd. Door het gemis aan opvolging van de afspraken ontstaan breuklijnen in de aanbreng van leerstrategieën. Individuele leerkrachten leveren nochtans waardevolle inspanningen op klasniveau. Het tekort voor 'leren leren' resulteert in een gunstig advies beperkt in de tijd voor de lagere afdeling.

De school profileert zich sterk op het vlak van de dynamisch-affectieve ontwikkeling van de kinderen. Het team neemt waardevolle initiatieven om zowel op klas- als schoolniveau de leerlingen sociaal vaardiger te maken. Dat blijkt ook uit het schoolbeleidsplan voor gelijke onderwijskansen. Opvallend is de zorg voor een goede verticale doorstroming van de methodische aanpak om kinderen zich sociaal-emotioneel te laten ontwikkelen. Er is een veilig en stimulerend schoolklimaat met aandacht voor het welbevinden van de kinderen.

Het schoolbeleid investeert qua middelen en engagement sterk in de aanvangsbegeleiding van nieuwe leerkrachten. De professionalisering van deze personeelsleden wordt op een kwaliteitsvolle manier aangepakt. Deze methodische aanpak, aangestuurd door de mentor/beleidsondersteuner, kan als hefboom dienen voor de uitwerking en bijsturing van andere onderwijsprocessen op deze school.

De school biedt voldoende ruimte om de deskundigheid via externe nascholing te bevorderen. Het aanwenden van interne expertise kent nog een ruime groeimarge. Het beleid kan de professionaliseringsnaden nagaan vanuit een grondige behoefteanalyse en koppelen aan de schoolprioriteiten met het oog op een permanent schoolontwikkelingsproces.

De leerbegeleiding vertrekt vanuit een geëxpliciteerde zorgvisie met daaraan gekoppeld een zorgbeleidsplan. De zorgcoördinator stuurt samen met de directeur de leerbegeleiding op schoolniveau aan. Heel wat leerkrachten zorgen voor een goede preventieve basiszorg in hun klas en maken daarbij gebruik van gepaste didactische werkvormen. Het realiseren van een beter evenwicht tussen preventie en remediëring blijft voor het schoolteam een werkpunt. De zorgoverlegmomenten resulteren nog te beperkt in een handelingsgerichte werking. Het lukt de meeste leerkrachten nog niet goed om een concrete zorgvraag te formuleren. De doeltreffendheid van de leerbegeleiding kan nog sterk groeien door effectiever en efficiënter gebruik te maken van de zorginstrumenten.

De teamleden waarderen de luisterbereidheid en de empathische houding van de directeur. Het intern leiderschap creëert voldoende communicatiemogelijkheden. Het ontbreekt echter aan de nodige gerichte druk en een duidelijke koers. Verschillende interessante initiatieven verwateren geleidelijk door gebrek aan controle of opvolging. Niet iedereen staat open voor vernieuwingen. Sommige leerkrachten hebben slechts beperkt zicht op de richting waarin de school haar onderwijs wil ontwikkelen. Het gebrek aan transparantie belemmert de gezamenlijke doelgerichtheid. Het zelfevaluerend vermogen van het schoolteam heeft nog ruime groeikansen.

De inspectie vertrouwt op de collegiale inzet van het voltallige team en op de aanwezige dynamiek bij heel wat leerkrachten om de verdere schoolontwikkeling mogelijk te maken. De inspectie rekent op de uitbouw van een sterker algemeen beleid om de nodige ontwikkelingen te sturen en te realiseren. De instelling dient een beroep te doen op externe ondersteuning om het tekort in de kleuterafdeling te remediëren.

## 2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats in september 2007 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot 30/08/2010. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de instelling de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

### 2.1 Leergebieden in de focus

#### Kleuteronderwijs

|                  |
|------------------|
| Nederlands       |
| wereldoriëntatie |
| muzische vorming |

#### Lager onderwijs

|                      |
|----------------------|
| Nederlands           |
| wereldoriëntatie     |
| muzische vorming     |
| leren leren          |
| sociale vaardigheden |

### 2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

#### Personeel

##### Professionalisering

|                           |
|---------------------------|
| Aanvangsbegeleiding       |
| Deskundigheidsbevordering |

#### Onderwijs

##### Begeleiding

|                 |
|-----------------|
| Leerbegeleiding |
|-----------------|

## 3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Daling leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar
- Betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden
- Belangrijke infrastructurele problemen
- De laatste jaren is er een sterke verjonging van het lerarenkorps



## **4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

### **4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands**

#### **Voldoet**

- Diverse outputgegevens wijzen erop dat de ontwikkelingsdoelen aan het einde van de kleuterschool door de meeste kinderen bereikt worden. Het doelbewust nastreven van de ontwikkelingsdoelen hangt echter vooral af van de persoonlijke inzichten en vaardigheden van de klasleerkrachten.
- De klasleerkrachten toetsten hun aanbod voor Nederlands recent af aan de leerplandoelen. De samenstelling van het talig aanbod uitgaande van de leerplandoelen is nog geen verworvenheid. Sommige leerkrachten baseren zich hiervoor veeleer op ervaring en eigen aanvoelen.
- Het bewaken van het evenwicht tussen de verschillende domeinen binnen het thematisch aanbod is sterk leerkrachtafhankelijk. Sommige leerkrachten zorgen voor een evenwichtig en gevarieerd aanbod, terwijl dit in andere klassen nog heel wat aan kwaliteit kan winnen.
- De school besteedt voldoende aandacht aan de leesinitiatie en het leesplezier, onder meer met een voorleesweek. Het boekenaanbod is in de meeste kleuterklassen aan actualisatie en een meer uitnodigende aanblik toe.
- De kleuterleerkrachten hebben voldoende oog voor de spraakontwikkeling, de spreekdurf en het verwerven van de nodige luistervaardigheden.
- De breuklijn in sommige processen, onder meer in de schrijfontwikkeling, ondermijnt de effectiviteit van genomen initiatieven en het realiseren van de beoogde doelen.
- Hoewel er aanzetten zijn om de pedagogisch-didactische afstemming van de derde kleuterklas en het eerste leerjaar te optimaliseren – met onder meer de signalering van moeilijke begrippen – zijn er ook op dit vlak zeker nog groeimogelijkheden.
- Terwijl de klasinrichting van bepaalde groepen taalstimulerend werkt en ondersteuning biedt aan de taalontwikkeling van de kleuters, laten sommige klasleerkrachten op dit vlak heel wat kansen onbenut. De verrijking van de hoeken met talige elementen varieert van voldoende rijk tot schraal.
- Onder meer het ontbreken van gradueel opgebouwde begrippenlijsten hypothekeert een degelijke en systematische opvolging en registratie van de individuele taalontwikkeling van de kleuters. De inhoudelijke kwaliteit van observatiegegevens is erg leerkrachtafhankelijk.
- De gerichte zorg voor en begeleiding van taalzwakke kinderen en kinderen uit een taalarm thuismilieu hangt af van de persoonlijke inzichten en vaardigheden van de kleuterleerkrachten. Hoewel de school een handelingsplanmatige aanpak propageert, maakt het team weinig concrete afspraken rond de nodige talige ondersteuning.
- Het individuele kijkboek met foto's van activiteiten en prenten van de aangeboden woordenschat helpt de kleuters aangeleerde begrippen te gebruiken én gebeurtenissen te ordenen en na te vertellen. Dit waardevolle taalinitiatief loopt in enkele groepen en is een voorbeeld van goede praktijk.

### **4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie**

#### **Voldoet niet**

- De school moet tijdens deze doorlichting aan te tonen dat het tekort voor dit leergebied in voldoende mate werd weggewerkt.

- De kleuterafdeling beschikt nog niet over voldoende outputgegevens en/of planningsdocumenten waarmee ze kan aantonen de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na te streven. Het ontbreekt op afdelings- en klasniveau aan een volledig en verifieerbaar bewakingssysteem met een transparante koppeling van de jaarplanning aan de leerplandoelen.
- Vanuit het schoolbeleid worden er verwachtingen gecreëerd om de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied op een kwaliteitsvolle manier na te streven. Voor sommige leerkrachten is de te volgen koers echter onduidelijk en ze staan niet open voor de vereiste bijstellingen in de aanpak. De gerichte druk en opvolging van het schoolbeleid ontbreekt grotendeels waardoor het kleuterteam te weinig tot een gezamenlijke doelgerichtheid komt om het aanbod voor dit leergebied op een coherente en evenwichtige wijze in te vullen. Er ontstaan breuklijnen in de verticale samenhang.
- Heel recent beschikken de leerkrachten over een instrument om in de toekomst de verticale en horizontale samenhang doorheen de kleuterafdeling te bewaken. Niet alle leerkrachten gebruiken deze hulpmiddelen op een degelijke, efficiënte en doeltreffende manier.
- De leerkrachten hebben slechts heel beperkt zicht op wat er in de andere klassen thematisch en inhoudelijk wordt aangeboden. Er is nog te weinig formeel, grondig en structureel overleg om hiaten en overlappingen in het aanbod weg te werken.
- De dagplanningen zijn zeer divers: van degelijk uitgewerkte tot weinig doeltreffende/doelgerichte documenten. Uit planningsdocumenten blijkt dat er in enkele klassen intuïtief een evenwichtig aanbod tussen en binnen de verschillende muzische domeinen nagestreefd wordt.
- Het gemis aan een begrippenlijst met streefwoordenschat weerspiegelt zich in het ontbreken van een graduele opbouw van onder meer tijd- en ruimtebegrippen.
- Sommige klasbeelden vertonen te weinig aandacht voor een functioneel gebruik van kalenders en daglijnen. De tijdsaders zijn doorheen de kleuterafdeling weinig op elkaar afgestemd. Het ontbreekt aan de nodige afspraken om gradatie en continuïteit te garanderen bij het gebruik van kalenders, borden, symbolen en pictogrammen doorheen de kleuterafdeling.
- De mate waarin het thema zichtbaar aanwezig is in de hoeken- en klasinrichting is sterk leerkrachtafhankelijk. Sommige klasbeelden getuigen van het thematisch aanbod. In andere klassen is het actuele thema weinig zichtbaar en is de kracht van de leeromgeving veeleer beperkt.
- De mate waarin de kleuters kansen krijgen om actief, explorerend en experimenterend te leren door de organisatie van de werkvormen, door het gebruik van een keuze- en takenbord en door voldoende gevarieerd aanbod van materialen in de klashoeken, is leerkrachtafhankelijk.

### **4.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming**

#### **Voldoet niet**

- De school dient tijdens deze doorlichting aan te tonen dat het tekort voor dit leergebied in voldoende mate werd weggewerkt. Het inspectieteam onderzoekt of het team in voldoende mate een systematiek hanteert om de visie, de uitgangspunten en de doelen van het leerplan muzische vorming toepast.
- De kleuterafdeling beschikt momenteel niet over voldoende outputgegevens en/of planningsdocumenten waarmee ze kan aantonen de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming na te streven. Het ontbreekt voornamelijk op afdelings- en klasniveau aan een volledig en verifieerbaar bewakingssysteem met een transparante koppeling van de jaarplanning aan de leerplandoelen.
- De school kan momenteel nog onvoldoende aantonen dat alle domeinen van muzische vorming evenwichtig aan bod komen en de continuïteit en gradatie hierin gewaarborgd

zijn. Slechts een gedeelte van het team van de kleuterafdeling participeert met voldoende engagement en doelgerichtheid aan het effectief en efficiënt bewaken van het muzisch aanbod. Hierdoor ontstaan er breuklijnen in de verticale samenhang.

- Voor sommige leerkrachten is de te volgen koers onduidelijk of ze staan niet open voor de vereiste bijsturingen in de aanpak. De gerichte druk en opvolging ontbreken grotendeels waardoor het kleuterteam te weinig tot een gezamenlijke doelgerichtheid komt om het muzische aanbod op een coherente en evenwichtige wijze in te vullen. Hierdoor kan het team van de kleuterafdeling nog onvoldoende een evenwichtig en gegradeerd aanbod muzische vorming garanderen.
- Sommige kleuterleerkrachten voorzien in hun thematisch aanbod voldoende variatie aan muzische activiteiten. Uit planningsdocumenten blijkt dat er in sommige klassen intuïtief een evenwichtig aanbod tussen en binnen de verschillende muzische domeinen nagestreefd wordt.
- Binnen de eigen klaspraktijk streven een aantal kleuterleerkrachten recent de leerplandoelen voor beeld, muziek en drama na. Met lesfiches gerelateerd aan de leerplandoelen trachten de leerkrachten voor hun klas een evenwichtig aanbod binnen muziek en beeld na te streven. Voor drama worden de leerplandoelen en de diversiteit van de werkvormen in kaart gebracht.
- In een aantal klassen bieden het gevarieerd materialenaanbod, de inrichting van de klas en de verrijking van de hoeken degelijke kansen voor de muzische ontwikkeling van de kleuters. De mate waarin de klas- en hoekeninrichting een stimulerend effect heeft op de muzische sfeer is leerkrachtafhankelijk.
- De leerplandoelen voor beweging worden afgetoetst aan die voor het leergebied lichamelijke opvoeding om mogelijke overlappingsen te voorkomen. Tussendoortjes in de dagelijkse klaspraktijk vullen het aanbod aan.
- Het reflecteren over het eigen proces en product of dat van een andere kleuter is in quasi alle kleuterklassen nog geen verworven attitude.
- Sommige kleuterleerkrachten maken gebruik van knappe, didactische werkvormen (bijvoorbeeld voor schrijfmotoriek) maar doordat deze niet doorgetrokken worden op afdelingsniveau missen ze de nodige doeltreffendheid en ontstaan er breuklijnen.
- Het gebruik van het observatie-instrument om op een systematische en doeltreffende wijze de evolutiegegevens voor individuele kleuters binnen dit leergebied te verzamelen en vooral te gebruiken, kent nog groeikansen.
- Binnen het beperkte team van de kleuterafdeling blijkt bij een aantal leerkrachten voldoende ontwikkelingsdynamiek en vernieuwingsbereidheid aanwezig te zijn opdat de school zich voor dit leergebied verder kan ontwikkelen. Mits blijvende gerichte druk en opvolging én het verder uitbouwen van de gezamenlijke doelgerichtheid zijn er voldoende elementen voorhanden om dit schoolontwikkelingsproces met succes af te ronden.

#### **4.4 Lager onderwijs: Nederlands**

##### **Voldoet**

- Outputgegevens als de testen van het leerlingvolgsysteem, de netgebonden eindproeven en de methodegebonden toetsen tonen aan dat de school met haar leerlingen de eindtermen van dit leergebied in voldoende mate bereikt. Tot op heden is het nog geen verworvenheid om outputgegevens te analyseren met als doel het taalonderwijs bij te sturen.
- Voor het aanbod en de realisatie van de leerplandoelen vertrouwt het team vooral op een onderwijsleerpakket, aangevuld met eigen materialen of inhouden uit andere bronnen.
- De graduele opbouw, de continuïteit en het evenwicht van het aanbod zijn hierdoor in grote mate verzekerd. Sommige leerkrachten toetsten voor bepaalde domeinen het

aanbod van het onderwijsleerpakket af aan de leerplandoelen. Dat resulteerde in een aantal bijstellingen in het aanbod.

- De horizontale samenhang met andere leergebieden is sterk leerkrachtafhankelijk. Sommige leerkrachten slagen er in verschillende aspecten van het taalonderwijs te combineren met wereldoriëntatie en ICT, onder meer in spreekbeurten en werkstukjes.
- Hoewel het onderwijsleerpakket duidelijke leerstrategieën hanteert en de wandplaten in de klassen beschikbaar zijn, worden deze strategieën niet in alle klassen visueel aangeboden in het klasbeeld. Schoolafspraken hieromtrent ontbreken. Hier mist de school een kans tot ondersteuning van haar taalzwakke leerlingen, onder meer in andere lessen dan taalspecifieke activiteiten, in het hoeken- en contractwerk en in het vrij werk.
- In het hoeken- en contractwerk nemen de klasleerkrachten systematisch aspecten van taal op. Deze werkvormen bieden mogelijkheden tot verbreding en verdieping van de leerinhouden. De differentiatie binnen het hoeken- en contractwerk richt zich, onder meer voor Nederlands, veeleer op tempo en hoeveelheid dan op curriculumdifferentiatie zoals beschreven in de schoolspecifieke zorgvisie.
- Het team neemt bijzondere initiatieven voor leesontwikkeling met hulp van leesouders én naar de bevordering van het leesplezier met het regelmatig bibliotheekbezoek en de jaarlijkse voorleesweek. Het aanbod, de functionaliteit en de aantrekkelijkheid van de klasbibliotheken is zeer divers. In de bovenbouw tonen enkele leerkrachten voorbeelden van goede praktijk.
- Om de individuele vorderingen voor spelling en lezen in kaart te brengen, gebruikt de school testen van een leerlingvolgsysteem. De resultaten vormen de basis voor verdere remediëring. De school gebruikt deze gegevens nog niet om haar pedagogisch-didactische aanpak op klas- en schoolniveau richting te geven en eventueel bij te sturen.
- De klasleerkrachten evalueren de leerinhouden voornamelijk met de toetsen van het onderwijsleerpakket. De school rapporteert over de verschillende domeinen van het leergebied. In het eerste leerjaar rapporteren de leerkrachten het aanvankelijk lezen en schrijven op een doelenrapport zonder punten.

#### **4.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie**

##### **Voldoet**

- De school heeft een traject opgestart om het tekort voor wereldoriëntatie uit de vorige schooldoorlichting weg te werken. In de lagere afdeling werd het onderwijsleerpakket uitgebreid naar alle klassen. Het team introduceerde dit schooljaar bewakingsinstrumenten waarbij de teamleden per thema de leerplandoelen inventariseren voor de domeinen mens, maatschappij, tijd en ruimte. De inventarisatie voor de domeinen techniek en natuur staat omwille van de nieuwe leerplannen volgend schooljaar gepland.
- Er zijn outputgegevens die erop wijzen dat de lagere afdeling de leerplandoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate realiseert. Bij het evalueren maken de leerkrachten consequent gebruik van methodetoetsen die zowel naar kennis als vaardigheden peilen. Op de externe proeven van de koepel scoort de school doorgaans rond het gemiddelde van de referentiegroep. De school heeft nog niet de gewoonte om de resultaten van externe toetsen op schoolniveau te analyseren en aan te wenden om bijstellingen door te voeren.
- De leerkrachten hebben voor hun eigen leerjaar een inbreng om op schoolniveau een leerlijn voor wereldoriëntatie uit te werken. Het is nog niet voor alle leerkrachten duidelijk wanneer en hoe hun inbreng kan en zal bijdragen tot een bewakingsinstrument om de verticale en horizontale samenhang van het aanbod voor dit leergebied te garanderen. De efficiëntie van het huidige bewakingsinstrument wordt

meermaals in vraag gesteld. Het ontbreken van de nodige gerichte druk en opvolging houdt het gevaar in dat de prille ontwikkelingsdynamiek stilvalt.

- De leerkrachten van de lagere afdeling vertrouwen erop dat door het gebruik van onderwijsleerpakketten (aangevuld met ander bronnenmateriaal zoals voor verkeersopvoeding) de verticale samenhang van het aanbod gegarandeerd is. De leerkrachten controleerden voor hun eigen klas of alle leerplandoelen in de pakketten zijn opgenomen.
- Om inhoudelijke overlappingsen op schoolniveau te vermijden organiseerde het team overlegmomenten tussen de leerkrachten van de aangrenzende leeftijdsgroepen.
- Tijd- en ruimtekaders zijn in alle klassen aanwezig en vertonen voldoende graduele opbouw doorheen de lagere afdeling. Ze worden meestal doeltreffend en doelgericht gebruikt. Vooral in de bovenbouw valt de functionaliteit op.
- In de meeste klassen komt de actualiteit voldoende aan bod en krijgen de leerlingen systematisch de kans om elementen uit de actualiteit te situeren op de ruimtekaders.
- Leeruitstappen, het inschakelen van 'experts' en de organisatie van openluchtklassen wijzen op de intentie om werkelijkheidsgericht onderwijs te geven. De leerkrachten bieden doorgaans leerinhouden aan die levensecht of -nabij zijn.
- De centralisatie van de inhouden en doelen van de leeruitstappen, kan eveneens bijdragen tot het bewaken van de verticale samenhang. Het schoolbeleid laat echter kansen liggen om hiervan gebruik te maken waardoor de meerwaarde van de taakinvulling vervalst.
- De school neemt diverse initiatieven in het kader van haar milieueducatie. Een werkgroep staat borg voor de introductie en opvolging ervan.
- Bij de rapportering voor dit leergebied geven de leerkrachten enkel een algemene beoordeling die weinig of niet doelgericht is.
- De school heeft het tekort uit de vorige doorlichting in voldoende mate weggewerkt.

#### **4.6 Lager onderwijs: muzische vorming**

##### **Voldoet niet**

- De school dient tijdens deze doorlichting aan te tonen dat het tekort voor dit leergebied in voldoende mate werd weggewerkt.
- De lagere afdeling beschikt momenteel niet over voldoende outputgegevens en/of planningsdocumenten waarmee ze kan aantonen de leerplandoelen voor muzische vorming te bereiken. Het ontbreekt voorts nog aan een volledig en verifieerbaar bewakingssysteem op afdelings- en klasniveau met een transparante koppeling van de jaarplanning aan de leerplandoelen.
- De school kan onvoldoende aantonen dat alle domeinen van muzische vorming evenwichtig aan bod komen en de continuïteit en gradatie hierin gewaarborgd zijn.
- Met behulp van de pedagogische begeleiding beschikken de leerkrachten over waardevolle instrumenten om het huidig muzisch aanbod in kaart te brengen.
- De meeste teamleden maken consequent gebruik van deze instrumenten voor het bewaken van de inhouden van een aantal afgesproken domeinen. Het invullen van lesfiches gerelateerd aan de leerplandoelen is hiervan een voorbeeld. Dit is een degelijke eerste stap in de ontwikkeling van een leerlijn op schoolniveau en wijst op de goede intenties van de school om in de nabije toekomst volledig aan haar maatschappelijke opdracht voor dit leergebied te voldoen.
- De school beschikt voor de diverse domeinen van het leergebied over degelijk didactisch materiaal om kinderen hun muzische talenten en creatieve vaardigheden te laten verkennen en te ontwikkelen. In sommige klassen getuigen mooie producten en foto's van de waardevolle initiatieven die voor muzische vorming genomen worden. Uit de geobserveerde activiteiten blijkt de aandacht van sommige teamleden voor

impressies, expressie en reflectie. In andere klassen heeft het 'samen met de kinderen reflecteren over het muzisch proces en product' nog een duidelijke groeimarge.

- De school levert diverse inspanningen om op uitvoeringsniveau haar aanbod van muzische vorming te optimaliseren, onder meer door het inschakelen van experts ( in samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs) of door de demonstratielessen van de beleidsondersteuner. Het gebruik maken van de aanwezige interne deskundigheid heeft nog groeimogelijkheden.
- De diverse aspecten van het domein media komen, conform het leerplan, in zowel muzische vorming als in andere leergebieden voor. Ook hier kan het team nog verder werk maken van een meer planmatige en doelgerichte aanpak.
- Binnen het leergebied lichamelijke opvoeding voorziet de leerkracht activiteiten waarbij ze de leerplandoelen binnen het domein 'bewegingsexpressie' realiseert. Tussendoortjes in de dagelijkse klaspraktijk vullen het aanbod aan.
- Er zijn nog geen éénduidige schoolafspraken om gelijkgericht de muzische vorderingen van de leerlingen te evalueren. Het team ontwikkelde inmiddels wel basisdocumenten om in de zeer nabije toekomst over de vorderingen van de leerlingen te rapporteren.
- Een behoorlijk aantal teamleden getuigen van voldoende ontwikkelingsdynamiek en ruim engagement opdat de school zich voor dit leergebied verder kan ontwikkelen. Mits blijvende gerichte druk en opvolging én het verder uitbouwen van de gezamenlijke doelgerichtheid zijn er voldoende elementen voorhanden om dit schoolontwikkelingsproces met succes af te ronden.

#### **4.7 Lager onderwijs: leren leren**

##### **Voldoet niet**

- De school levert te weinig inspanningen om alle eindtermen voor 'leren leren' op een systematische, planmatige en coherente manier na te streven. Ze heeft nog geen strategie om in de andere leergebieden intentioneel leerkansen voor 'leren leren ' te creëren en voldoende samenhang te realiseren.
- De aanpak kenmerkt zich veeleer door individuele (waardevolle) initiatieven voor de eigen klasgroep en niet door een doordachte en gezamenlijke werkwijze op schoolniveau. Een continue en graduele opbouw in de leerlijn van dit leergebied ontbreekt.
- Een schoolplanning zoals voorzien in artikel 44 van het Decreet Basisonderwijs is niet voorhanden en ook de visie van de school op leren leren is niet concreet uitgeschreven.
- Bij gebrek aan een duidelijke visie of eenduidige verwachtingen op schoolniveau, zijn de leerkrachten vooral op zichzelf aangewezen om voor hun eigen klasgroep initiatieven te nemen om de eindtermen voor dit leergebied geïntegreerd na te streven. Hierdoor mist de school kansen om met een gelijkgerichte aanpak leerstrategieën bij te brengen.
- De teamleden beschikken heel recent over een brochure van de koepel met de eindtermen 'leren leren'. De leerkrachten geven aan nog niet vertrouwd te zijn met de inhoud van de informatiebundel.
- In de meeste klassen krijgen de leerlingen kansen om verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen werk. Ze worden ondersteund in het leren plannen en organiseren. Initiatieven zoals de organisatie van hoekenwerk, takenborden, het gebruik van toetsenwijzers of contractwerkjes wijzen op te waarderen inspanningen van de leerkrachten. Toch zijn er nog grote verschillen inzake probleemstellend onderwijs en in kansen die kinderen krijgen om zelfstandig informatiebronnen te gebruiken.

- Opvallend is de afwezigheid van een continue methodiek om leerstrategieën aan te leren ondanks het feit dat dit een actiepoint in het beleidsplan voor gelijke onderwijskansen is.
- De inspectie stelt tijdens de observatie van de klaswanden vast dat er zich breuklijnen voordoen bij het visueel aanbieden van leerstrategieën voor de leergebieden wiskunde en Nederlands.
- De wijze waarop de school de vorderingen van de leerlingen voor dit leergebied evalueert en rapporteert, heeft nog ruime mogelijkheden.

Inbreuk tegen de regelgeving:

- De school kan niet met een eigen planning aantonen dat ze aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen werkt zoals bepaald in het decreet basisonderwijs, art. 44 §2,2°

## **4.8 Lager onderwijs: sociale vaardigheden**

### **Voldoet**

- De leerkrachten beschikken zeer recent over een planning op schoolniveau voor sociale vaardigheden. Het instrument is nog niet geïmplementeerd en fungeert momenteel eerder als een informatiebron. Het team gebruikt het document nog niet systematisch om het nastreven van de eindtermen sociale vaardigheden beter te bewaken en de verticale samenhang te realiseren.
- De school kan vooral in de uitvoeringsfase aantonen dat ze aan haar inspanningsverplichting voldoet om de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden na te streven. Reeds in de kleuterafdeling en doorheen de hele lagere afdeling gaan de leerkrachten op een methodische manier te werk om de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen te bevorderen en hen de nodige vaardigheden bij te brengen.
- Daarenboven doen de teamleden inspanningen om deze eindtermen op een geïntegreerde wijze aan bod te laten komen. In haar visie op hoekenwerk geeft de school expliciet aan belang te hechten aan het sociaal functioneren van de leerlingen.
- Ook in het klasbeeld zorgen de leerkrachten ervoor de visuele voorstellingen uit de relatiemethodiek onder de aandacht van de kinderen te brengen.
- In het beleidsplan voor gelijke onderwijskansen koos de school onder meer voor de pijler van de socio-emotionele ontwikkeling. Enkele acties uit dit beleidsplan wachten nog op verdere concrete uitvoering.
- Initiatieven zoals het afnemen van een sociogram, de organisatie van de openluchtklassen, het gebruik van takenborden of de zoektocht naar een degelijk observatie-instrument voor de kleuterafdeling wijzen op de intentionele aandacht van het team voor de dynamische-affectieve ontwikkeling van haar leerlingen.
- De school participeert voor de oudste leerlingen in het project MEGA (Mijn Eigen Goede Antwoord) met als doel de kinderen weerbaarder te maken ten aanzien van risicogedrag in het algemeen en het misbruik van genotsmiddelen in het bijzonder.
- De school hecht er veel belang aan om op een methodische en systematische manier de pestproblematiek bij kinderen aan te pakken. De teamleden maakten hierover afspraken en namen deel aan een studiedag.
- Een werkgroep 'sociale vaardigheden' stuurt reeds enkele schooljaren de initiatieven aan en ontwikkelt nieuwe voorstellen voor dit leergebied.
- Het attitudenrapport voor leef- en leerhoudingen wijst op de aandacht van de school om de vorderingen van de leerlingen voor dit leergebied in kaart te brengen.

## **5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?**

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

### **5.1 Personeelsbeheer**

### **5.2 Professionalisering**

#### **5.2.1 Aanvangsbegeleiding**

Vaststellingen

- De investering uit het lestijdenpakket voor de invulling van een mentorfunctie duidt op het belang dat de school hecht aan de begeleiding van nieuwe leerkrachten.
- De aanvangsbegeleiding wordt in hoofdzaak verzorgd door de mentor/beleidsondersteuner die zich hiervoor intensief geprofessionaliseerd heeft.
- De sterke methodische aanpak van het proces van de aanvangsbegeleiding is doeltreffend, doelgericht, ondersteunend en ontwikkelingsgericht en kan als hefboom dienen voor andere onderwijsprocessen binnen de school.
- De structurele aanpak van de aanvangsbegeleiding situeert zich op diverse gebieden: administratief vlak, inhoudsgericht, klasmanagement, zorgaanpak en op het gebied van communicatieve vaardigheden.
- De school ontwikkelde diverse instrumenten om de nieuwe leerkrachten systematisch te begeleiden: onder meer de onthaalbrochure, de richtlijnen voor nieuwe leerkrachten, tips voor een oudercontact, e.a.
- Het observatie-instrument vormt een degelijke leidraad voor de beginnende leerkracht om de onderwijsopdracht invulling te geven en kan een hulpmiddel zijn voor eventuele zelfreflectie.
- Nieuwe leerkrachten getuigen van de degelijke aanvangsbegeleiding.

#### **5.2.2 Deskundigheidsbevordering**

Vaststellingen

- De leerkrachten krijgen de nodige kansen om nascholing te volgen en hun professionaliteit te verhogen. Hiervoor is nuttige informatie inzake het nascholingsaanbod ter beschikking. De leerkrachten nemen al dan niet het gewenste initiatief om hun deskundigheid te bevorderen. Een gerichte individuele aansturing door de schoolleiding is niet manifest aanwezig.
- De directeur houdt nog geen systematische, doelgerichte klasbezoeken met het oog op het ondersteunen van het functioneren van alle leerkrachten.
- Interne professionalisering blijft beperkt tot het informeel uitwisselen van ervaringen. Hospiteren bij elkaar, coaching op de klasvloer, enz. vinden slechts sporadisch plaats. Initiatieven zoals de ondersteuning in de lagere afdeling voor muzikale opvoeding verdient navolging. De uitbouw van een functionele orthotheek kan bijdragen tot het bevorderen van de individuele deskundigheid.
- De leerkrachten bespreken de externe nascholingen op de personeelsvergaderingen. Er is een evolutie naar een meer evenwichtige invulling van pedagogisch-didactische en organisatorische agendapunten op de maandelijkse teamvergaderingen.
- Het actuele nascholingsplan is nog geen efficiënt beleidsinstrument voor de verdere schoolontwikkeling. Een nascholingsbeleid gebaseerd op een schoolspecifiek prioriteitenplan en tot stand gekomen vanuit een grondige behoeftenanalyse is nog geen verworvenheid.



- De meerjarenplanning is vooral gericht op de verdere kennismaking met de nieuwe leerplannen. Het beleid structureert de deskundigheidsbevordering nog niet aan de hand van specifieke, meetbare, acceptabele, realistische en tijdsgebonden doelen (SMART).
- Het team maakt sporadisch gebruik van de aanwezige interne expertise. De ongetwijfeld aanwezige kwaliteiten van de personeelsleden leiden nog te weinig tot interne, gestructureerde deskundigheidsbevordering.
- De doeltreffendheid van het professionaliseringsproces heeft nog groeikansen. De meeste leerkrachten beschikken over een duidelijke ontwikkelingsdynamiek met de nodige veranderingsbereidheid maar ze missen duidelijkheid over de richting van het werk, gerichte druk en voldoende opvolging.

### **5.3 Materieel beleid**

### **5.4 Welzijn**

### **5.5 Curriculum**

### **5.6 Begeleiding**

#### *5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners*

#### *5.6.2 Leerbegeleiding*

##### **Vaststellingen**

- Het zorgteam schreef heel uitvoerig de zorgvisie van de school uit. Het zorgbeleid krijgt vorm vanuit het principe van de omgekeerde zorgpiramide. De mate waarin de zorgvisie geïmplementeerd werd in de klaspraktijken is echter sterk leerkrachtgebonden.
- De zorgvisie legt de verantwoordelijkheid voor de eerstelijnszorg vooral in handen van de klasleerkracht. De leerkrachten hebben een grote autonomie op dit vlak. Door de diversiteit in het team is ook de verscheidenheid binnen de eerstelijnszorg redelijk groot. Heel wat leerkrachten - doch niet alle - slagen erin om een krachtige leeromgeving uit te bouwen en daardoor de basiszorg te verstrekken.
- De eerstelijnszorg is vooral gericht op remediëring en in veel mindere mate op een preventieve aanpak. Zo differentiëren de klasleerkrachten met behulp van contractwerk vooral naar tempo en hoeveelheid. Leerkrachten komen slechts uitzonderlijk tot curriculumdifferentiatie, hoewel dit werd vastgelegd in het zorgbeleidsplan.
- De beleidsoptie om de lestijden van het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) aan te wenden ten voordele van de oprichting van kleinere klasgroepen, impliceert dat ook de verantwoordelijkheid van uitvoering van het GOK-beleid vooral bij de klasleerkrachten ligt. Bepaalde initiatieven kennen een degelijke implementatie en uitvoering, onder meer de werking rond de axenroos, het hoekenwerk en de aanpak van de pestproblematiek. Door het ontbreken van gerichte druk en opvolging door het beleid verwateren andere initiatieven. Hierdoor dreigt de realisatie van bepaalde items van het GOK-plan in het gedrang te komen.
- Voor de remediëring kunnen leerkrachten de hulp inroepen van de zorgcoördinator die leerlingen vooral klasextern begeleidt. Klasinterne ondersteuning is nog geen gemeengoed in deze school.
- Het team ontwikkelde een door iedereen gedragen visie op hoe hoekenwerk kan bijdragen tot de basiszorg. Een werkgroep zette de concrete aanpakstrategie uit. Het

hoekenwerk draagt bij tot de ondersteuning van de leerbehoeften van de leerlingen en is een voorbeeld van goede praktijk.

- De voortdurende zoektocht naar doelgerichte, doeltreffende en ondersteunende zorginstrumenten resulteerde vooralsnog niet in een bevredigend eindresultaat. Sommige leerkrachten raken door de constant veranderende formulieren en verwachtingen de juiste richting kwijt.
- De leerkrachten leveren diverse inspanningen om een goed beeld van de mogelijkheden en beperkingen van hun leerlingen te krijgen. De toetsen van het kind- en leerlingvolgsysteem en de overgangsgesprekken helpen om de vorderingen van de leerlingen in kaart te brengen.
- De nieuwe observatielijsten in de kleuterafdeling worden niet door iedereen als efficiënt ervaren. Het ontbreken van duidelijke criteria bemoeilijkt de gelijkgerichtheid bij het beoordelen van waarnemingen. De cijfermatige benadering om te beslissen een verdere screening al dat niet uit te voeren dient in vraag gesteld te worden.
- De handelingsplannen bieden weinig effectieve ondersteuning voor de klaspraktijk. Ze zijn vaak zeer vaag of zeer onvolledig ingevuld. Door het ontbreken van concreet geformuleerde acties en het niet duidelijk toekennen van verantwoordelijken voor de te nemen initiatieven, zijn deze handelingsplannen weinig efficiënt.
- Het schoolteam hecht terecht veel belang aan het welbevinden van de kinderen. Dat preventieve basiszorg voor kinderen met leermoeilijkheden nodig is, lijkt voor iedereen evident. De eerste- en tweedelijnszorg voor sterkere kleuters en leerlingen heeft echter nog ruime groeimogelijkheden.
- Uit de verslagen van het multidisciplinair overleg blijkt dat het team de probleemstelling, de mogelijke oplossingen en afspraken naar uitvoering toe slechts oppervlakkig formuleert. Het ontbreken van een concrete zorgvraag bemoeilijkt de concretisering en de evaluatie van wenselijke acties.
- Enkele leerlingen kunnen beroep doen op stimulerende, compenserende of dispenserende maatregelen. De school maakt hieromtrent afspraken met de ouders en legt deze overzichtelijk vast.
- Een aantal leerlingen krijgt gon-begeleiding. De samenwerking met deze externe begeleiders verloopt behoorlijk en de leerkrachten ervaren de geboden tips en suggesties naar de klaspraktijk toe doorgaans als zinvol.
- De directeur en de zorgcoördinator professionaliseren zich om in de toekomst een meer handelingsplanmatige aanpak te realiseren. Zo willen ze zich richten op een zorgbeleid waarbij de teamleden de talenten van de leerling aangrijpt als hefboom in de ontwikkeling..

## **6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL**

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur draagt het welbevinden van personeel en kinderen hoog in het vaandel. De personeelsleden waarderen zijn engagement en luisterbereidheid.
- De directeur deelt zijn leiderschap met de beleidsondersteuner, de zorgcoördinator en voor bepaalde aspecten van de schoolwerking ook met werkgroepen.
- Het schoolwerkplan fungeert nog in te beperkte mate als een ondersteunend en richtinggevend instrument. Verdere uitbouw van het schoolwerkplan zal ongetwijfeld meer houvast bieden voor de leerkrachten.
- Het maken van een zelfevaluatie voor sommige onderwijsaspecten en gericht op een permanente kwaliteitsbewaking, is voor het team nog geen verworvenheid. Een transparant prioriteitenplan gekoppeld aan een nascholingsplan kan duidelijkheid brengen in het gewenste schoolontwikkelingsproces. Voor verschillende van de aangeduide werkpunten uit de vorige schooldoorlichting kwamen de acties nauwelijks van de grond of vielen naderhand stil.

- Het ontbreekt op schoolniveau vaak aan een gelijkgerichte, duidelijke en eenduidige visie op doelen en hulpmiddelen. Vooral in de kleuterafdeling is er grote diversiteit in de visie op onderwijs.
- Meerdere leerkrachten geven aan dat het team meer nood heeft aan een duidelijke richting waarin de school wil ontwikkelen. Het ontbreekt aan een grondige koersbewaking, een gezamenlijke doelgerichtheid en de nodige gerichte druk. Een te grote leerkrachtenautonomie en het ontbreken van concrete afspraken met voldoende opvolging op de klasvloer remmen de schoolontwikkeling sterk af waardoor de realisatie van de onderwijsdoelen bij de leerlingen in het gedrang komt.

## **7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **7.1 Wat doet de school goed?**

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aandacht voor de brede vorming van de leerlingen.
- De methodische aanpak om het sociaal functioneren van kinderen te bevorderen.
- De inspanningen om werkelijkheidsgericht onderwijs aan te bieden.
- De functionaliteit van de tijd- en ruimtekaders in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De visie van de school op de organisatie van hoekenwerk.
- De sterke aanvangsbegeleiding voor nieuwe leerkrachten.
- Een behoorlijk uitgeschreven zorgbeleidsplan.
- Het streven naar een veilig pedagogisch klimaat met degelijke aandacht voor het welbevinden van de leerlingen.
- In de meeste klassen de degelijke preventieve basiszorg: de aandacht voor een krachtige leeromgeving, een goede eerstelijnszorg en een flexibele klasorganisatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- De zorg voor een gunstig en democratisch werkklimaat.
- De laagdrempeligheid van de school voor de ouders.

## **7.2 Wat kan de school verbeteren?**

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide afdelingen het verbetertraject voor muzische vorming afwerken zodat de school kan garanderen dat ze het leerplan in voldoende mate realiseert. Het gedachtegoed van het leerplan muzische vorming sterker implementeren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het professionaliseringsbeleid uitbouwen door het nascholingsplan sterker af te stemmen op een uitgewerkt prioriteitenplan op basis van een concrete, transparante behoeftenanalyse.
- De doeltreffendheid en -gerichtheid van de zorgverbredingsinstrumenten optimaliseren
- Concrete, handelingsgerichte afspraken maken tijdens de structurele overlegmomenten. Voor leerlingen met specifieke noden de zorgvraag verfijnen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gezamenlijke doelgerichtheid verbeteren door een meer gelijkgerichte visie op doelen en werkwijzen te ontwikkelen en te hanteren.
- De gerichte druk en opvolging van de implementatieprocessen in de klaspraktijken versterken.
- Initiatieven nemen om een proces van zelfevaluatie te realiseren gericht op een permanente ontwikkeling.
- Het schoolwerkplan verder uitbouwen met een hoger SMART-gehalte.

## **7.3 Wat moet de school verbeteren?**

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' in het lager onderwijs.
- Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in de kleuterafdeling.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- Met een eigen planning aantonen dat de eindtermen 'leren leren' worden nagestreefd in de lagere afdeling (decreet Basisonderwijs, d.d. 25/02/1997, artikel 44).

## 8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

|                        |
|------------------------|
| <b>BEPERKT GUNSTIG</b> |
|------------------------|

|                        |
|------------------------|
| <b>Lager onderwijs</b> |
|------------------------|

|                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------|
| omwille van onvoldoende nastreven van de eindtermen voor<br>leren leren |
|-------------------------------------------------------------------------|

|                  |
|------------------|
| <b>ONGUNSTIG</b> |
|------------------|

|                         |
|-------------------------|
| <b>Kleuteronderwijs</b> |
|-------------------------|

|                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------|
| omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor<br>wereldoriëntatie |
|---------------------------------------------------------------------------------------|

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

DE INSPECTIE OORDEELT DAT DE INSTELLING EEN BEROEP MOET DOEN OP EXTERNE ONDERSTEUNING OM DE TEKORTEN TE REMEDIEREN.

## 9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat het tekort met een beperkt gunstig advies in de lagere afdeling in voldoende mate werd geredieerd.

In overeenstemming met het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt **de procedure tot intrekking van de erkenning van de kleuterafdeling opgestart**.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Guy De Roover

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname  
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam:

## 10. ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van twee maanden na het ontvangen van het ongunstig advies de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot **1 september 2013**.